

תקנון קניין רוחני – אוניברסיטת רייכמן

פרק ראשון: מטרה והגדרות

מטרה

1. מטרת תקנון זה היא לקבוע כללים לגבי הקניין הרוחני באוניברסיטת רייכמן, תוך אימוץ גישה ייחודית וחדשנית, התפיסה של "חירות ואחריות", אשר מנחה את פעילותה. בהתאם לתפיסת ה"חירות ואחריות", ניתנת לממציאים אשר יצרו קניין רוחני החירות לפעול בו לפי רצונם, ועליהם גם האחריות לשמור על הקניין הרוחני. אוניברסיטת רייכמן מאמינה בתפיסה זו כחלק מהגישה הרואה בתגמול הממציאים כמנוע מרכזי לקידום המטרות הן של האוניברסיטה והן של הממציאים. אוניברסיטת רייכמן מאמינה שממציאים אשר יצרו קניין רוחני מסוים הם בעלי הידע הטוב והנכון ביותר לגביו, והם מי שידעו לעשות בו שימוש בצורה המיטבית. כוונת אוניברסיטת רייכמן בתקנון זה, היא להקל על הממציאים להגן ולמסחר קניין רוחני בדרך הנכונה ביותר לפי שיקול דעתם, ולאפשר שיתוף פעולה יעיל עם גורמים חיצוניים למטרות אלה ובמידת הצורך, לפי שיקול דעת חבר הסגל. כל זאת, תוך התחייבות הממציאים להעביר תמורה לאוניברסיטת רייכמן מתוך חלקם שלהם בלבד בהכנסה מהקניין הרוחני שיצרו, ובהתאם לכללים שיפורטו להלן.

הגדרות

2. בתקנון זה יהא לביטויים המפורטים להלן הפירוש הרשום בצידם דהיינו:

"האוניברסיטה"	אוניברסיטת רייכמן ו/או מי מטעמה, לרבות חברות הבת.
"ועדה"	ועדת קניין רוחני של האוניברסיטה, שתמונה בהתאם לתקנון זה ולצרכים המפורטים בו;
"עובד"	מי שנמנה על חברי הסגל של האוניברסיטה או עובד עבור האוניברסיטה, או חוקר באוניברסיטה, לרבות בתקופת שבתון, השתלמות, חופשה ללא תשלום או כל היעדרות זמנית אחרת. זאת, למעט עובד הוראה חיצוני העוסק באוניברסיטה בהוראה בלבד.
"סטודנט מחקר"	סטודנט למחקר באוניברסיטה במסגרת לימודים לתואר שני או שלישי, לרבות פוסט דוקטורט.
"ממציאים"	עובד ו/או סטודנט מחקר, שיצר ו/או פיתח קניין רוחני;
"קניין רוחני"	לרבות המצאה, יצירה, עיצוב כהגדרתו בחוק העיצובים, התשע"ז-2017, סימן מסחר כהגדרתו בפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], בתשל"ב-1972, או כל קניין רוחני אחר, או

התקנון אושר ב-25.11.2021

חלקו, שנוצרו על ידי ממציא בתקופת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה, עד שנתיים לאחר סיומם.

”המצאה”

כל רעיון, ידע, תגלית, פיתוח, דע-כיצד (know-how) ביחס למוצר או לתהליך, כולל חומרה, תוכנה, אלגוריתמים ותוצאות פרויקטים או מחקרים אחרות, בין אם הם כשירים להגנה כזכויות קניין רוחני רשומות (כגון פטנט) ובין אם לא ובלבד שהם חדשים, מועילים וניתנים לניצול מסחרי;

”יצירה”

יצירה בת הגנה בזכות יוצרים בהתאם לחוק זכות יוצרים, התשס”ח-2007, (כולל תוכנת מחשב), או כל חוק רלוונטי אחר, למעט ספרים והרצאות (כולל סרטונים או מצגות שהוכנו במסגרתם).

”הכנסה נטו”

סך ההכנסות בניכוי סך ההוצאות שהוציאה האוניברסיטה בקשר לאותה המצאה.

פרק שני: הזכויות בקניין הרוחני

3. העברת זכויות לממציא:

בכפוף למילוי התחייבויות הממציא לפי תקנון זה, האוניברסיטה מעבירה לממציא את כל הזכויות בקניין הרוחני שיצר הממציא, אשר יהיה קניינו של הממציא.

4. מקרים בהם לא יועברו הזכויות לממציא:

- 4.1. הוסכם אחרת ובכתב בין הממציא והאוניברסיטה.
- 4.2. מדובר בפרויקט משותף לאוניברסיטה וצד שלישי ובכוונת האוניברסיטה והצד השלישי להגיע להסדר הנוגע לזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הפרויקט, או שהסדר כזה כבר הוסכם (להלן: **”פרויקט עם שלישי”**).
- 4.3. הקניין הרוחני נוצר במסגרת פרויקט שיזמה האוניברסיטה (למשל, כל פרויקט במרכז החדשנות) או שהאוניברסיטה הודיעה לגביו כי הוא ייחשב כפרויקט שיזמה האוניברסיטה (להלן: **”פרויקט שיזמה האוניברסיטה”**). הועדה תהיה מוסמכת להכריע בכל מקרה של מחלוקת באשר לשאלה האם פרויקט הוא פרויקט שיזמה האוניברסיטה.

5. רישיון לאוניברסיטה:

ממציא שהועברו לבעלותו הזכויות בקניין הרוחני (כמתואר בסעיף 3), נותן בזאת לאוניברסיטה רישיון שימוש בקניין הרוחני שבבעלותו למטרות האוניברסיטה, ובלבד שהאוניברסיטה לא תעשה בקניין הרוחני שימוש מסחרי ולא תהיה לאוניברסיטה זכות להעברת הרישיון. רישיון זה ניתן ללא תמורה, ללא הגבלה בזמן ו/או בטריטוריה ו/או בכל הגבלה אחרת וללא אפשרות לחזור בו מהרישיון.

6. אחריות בקשר לקניין הרוחני:

האוניברסיטה לא תישא בכל אחריות בקשר לקניין הרוחני שבבעלות הממציא, אפשרות השימוש או המסחור שלו, או כל נושא אחר הקשור לקניין הרוחני שבבעלות הממציא. הממציא ידאג לעמוד בדרישות כל דין וכן לכלול בכל הסכם עם צד שלישי בקשר לקניין הרוחני שבבעלותו, סעיף המבהיר כדלקמן:

- (1) פעילות הממציא בקשר עם הקניין הרוחני וההסכם הנוגע אליו לא נעשית במסגרת ו/או על חשבון עבודתו באוניברסיטה;
- (2) האוניברסיטה לא תישא בכל אחריות בקשר לקניין הרוחני, אפשרות השימוש או המסחור שלו, או כל נושא אחר הקשור לקניין הרוחני.

7. הזכויות בפרויקט שיזמה האוניברסיטה:

מלוא הזכויות בקניין הרוחני שנוצר במסגרת פרויקט שיזמה האוניברסיטה מוקנות באופן בלעדי לאוניברסיטה, ללא צורך בחתימה על הסכם נוסף והממציא מעביר בתקנון זה את כל הזכויות בקניין הרוחני שיצר לאוניברסיטה, ככל שזכויות אלה בבעלותו.

8. האוניברסיטה והממציא יסייעו זה לזה ככל הנדרש ובאופן סביר, כדי להבהיר לצדדים שלישיים את הזכויות בקניין הרוחני בהתאם לתקנון זה ולאשר את העברת הבעלות בקניין הרוחני בהתאם לתקנון.

פרק שלישי: התמורה לאוניברסיטה או לממציא

9. בתמורה להעברת הזכויות בקניין הרוחני מהאוניברסיטה לממציא, מתחייב הממציא להעביר לאוניברסיטה עשרה אחוזים (10%) מתוך כל הכנסה שתועבר לו ו/או למי מטעמו עבור הקניין הרוחני בכל זמן שהוא, כולל לאחר סיום עבודתו או לימודיו באוניברסיטה (להלן: "התמורה").

10. הכנסת הממציא, מתוכה תועבר התמורה לאוניברסיטה, אינה מוגבלת לכסף מזומן וכוללת, בין השאר: כל תשלום שיתקבל אצל הממציא עבור הקניין הרוחני, בין אם בכסף או בשווה כסף (כגון מניות או ניירות ערך אחרים), דיבידנדים או כל תשלום אחר.

11. למען הסר ספק, הכנסת הממציא תהיה ההכנסה ברוטו, ללא ניכוי הוצאות כל שהן, אלא אם הוסכם אחרת בכתב. במקרה של הכנסה בגין מימוש אופציות או מימוש מניות שנבעו ממימוש אופציות ההכנסה תחושב לאחר ניכוי עלות האופציות ו/או מימושן.

12. היה ומס הכנסה לא יכיר בתשלומם של הממציא לאוניברסיטה כהוצאה לצורכי מס, כולו או חלקו, יופחת התשלום לאוניברסיטה, כך שיהיה בגובה של 10% מהכנסת הממציא לאחר ניכוי השפעת המס.

13. התמורה תועבר לאוניברסיטה בתוך זמן קצר, שלא יעלה על 30 יום, מיום בו הצטברה אצל הממציא הכנסה בגובה של מאתיים וחמישים אלף ₪ (250,000 ₪), ועבור כל ההכנסה שקיבל עד אותו הזמן (כלומר אם קיבל 250,001 ₪,

התקנון אושר ב-25.11.2021

יעביר 25,000 ₪ (לאוניברסיטה). במקרה של ני"ע שאינם סחירים, התמורה תועבר לאוניברסיטה תוך זמן קצר לאחר שיקבל הממציא תשלום במזומן או תמורה אחרת שניתנת למימוש מידי עבור ני"ע ושהצטברו לסכום של 250,001 ₪ כאמור. היה והממציא בחר שלא לקבל או לדחות למועד מאוחר יותר את ההכנסה המגיעה לו, עליו להודיע על כך לועדה, ולאוניברסיטה תהיה הזכות לדרוש את התמורה והועדה תפעיל את שיקול דעתה אם ומתי להפעיל זכות זו.

14. לאוניברסיטה תהא הזכות לבדוק, להעתיק ולבקר את מסמכי הממציא המתייחסים לקניין הרוחני ו/או לתקבולים בגינו, על חשבונה, פעם בשנה. במקרה שמידע שיתגלה בבדיקות אלה יסתור מידע שנמסר על ידי הממציא, הממציא ישלם לאוניברסיטה את כל הוצאותיה בקשר לבדיקות.

15. ההתחייבות להעברת התמורה לאוניברסיטה היא התחייבות יסודית ובמידה והממציא לא יקיימה בקשר לקניין רוחני מסוים, תהא זכות האוניברסיטה לבטל את תחולתו של תקנון זה בקשר לאותו קניין רוחני. במקרה כזה, יחול הדין הכללי, והאוניברסיטה תהא זכאית לקבל לא פחות מעשרים אחוזים (20%) מתוך הכנסות הממציא מהקניין הרוחני.

16. האוניברסיטה והממציא יישאו כל אחד במיסוי החל עליו על פי דין מתוך חלקו בהכנסה או בתמורה.

17. האוניברסיטה תסכים למסור מסמכי ויתור על זכויות למקום עבודה אחר של עובד או סטודנט מחקר או בקשר לייעוץ שאינו לאוניברסיטה, במידה והשכר או התשלום שיקבל הממציא, יהיו עד לגובה של 20,000 ₪ לחודש (לרבות באמצעי תשלום הוניים), ובתנאי שלא מדובר בתשלום עבור יצירת או העברת קניין רוחני. אם השכר או התשלום גבוהים יותר, על הממציא יהיה לקבל את אישור הועדה לכך שאין עליו חובה להעביר 10% מההכנסות לאוניברסיטה. בכל מקרה, מובהר כי, ככל שישתבר כי התקבולים שיקבל הממציא הינם בגין העברת/יצירת קניין רוחני יהיה עליו לדווח מיידית לועדה ולהעביר לאוניברסיטה 10% מהתקבולים כאמור. למען הסר ספק, האוניברסיטה תהא רשאית לדרוש מסמכים במקרים כאמור בסעיף זה, על פי סעיף 14 לעיל.

18. בתמורה לתרומתו לקניין הרוחני שהמציא ממציא במסגרת פרויקט שיזמה האוניברסיטה או פרויקט עם צד שלישי, יהיה הממציא זכאי לקבל ארבעים אחוזים (40%) מתוך ההכנסה נטו שתועבר לאוניברסיטה בכל זמן שהוא עבור הקניין הרוחני שהמציא. במקרה והקניין הרוחני נוצר על ידי מספר ממציאים, יועברו אותם ארבעים אחוזים לטובת כל הממציאים. כל זאת, בתנאי כי הממציא/ ממציאים לא קיבלו כל תגמול מצד אחר בעבור כך.

פרק רביעי: זכויות והתחייבויות אחרות של הממציא

19. ממציא יהא רשאי להעביר לגורם מטעמו את כל הטיפול ברישום ו/או במסחור הקניין הרוחני ויהיה רשאי לממנם בכספי מענקי מחקר או תעשייה שקיבל, אם לא קיימת מגבלה אחרת לגבי השימוש בכספים אלה.

20. ממציא שהגיש בקשה לרישום פטנט, או שמסחר בכל דרך שהיא קניין רוחני, ימסור לאוניברסיטה בתוך זמן קצר, שלא יעלה על 30 יום, דיווח מלא אודות סטטוס הרישום או המסחור. דיווח כאמור יימסר לכל הפחות לאחר הגשת

בקשת פטנט בכל מדינה שהיא לרבות בקשת PCT, או בקשה לרישום כל קניין רוחני אחר. במקרה של כוונה לזנוח בקשה לרישום קניין רוחני כאמור, או שלא לשלם תשלום הנדרש בקשר עם הרישום (כגון אגרת חידוש), הממציא ידווח על כוונה זו לאוניברסיטה 60 יום לפני הזניחה, ולאוניברסיטה נתון שיקול הדעת הבלעדי להחליט האם להעביר את הבקשה או הזכות הרשומה לבעלותה (ללא כל תמורה). במקרה והאוניברסיטה תחליט על העברה כאמור, הממציא יסייע ככל הנדרש לביצוע ההעברה וזאת מבלי שהאוניברסיטה תידרש לשלם כל תמורה. הדיווח כאמור בסעיף זה ישלח לועדה, לפי פרטי הקשר המופיעים בתקנון זה, עם העתק לראש רשות המחקר. דיווח על כוונה לזנוח בקשה לרישום קניין רוחני שהוגשה כאמור או לא לשלם תשלום הנדרש בקשר עם הרישום, יזכה את הממציא ב-10% מהכנסות האוניברסיטה נטו (לאחר הוצאות) מהקניין הרוחני, ככל שיהיו כאלו.

21. במקרה של פרויקט עם צד שלישי או פרויקט שיזמה האוניברסיטה (כהגדרתם בסעיף 4 לעיל), יסייע הממציא ככל הניתן לשמירה על הקניין הרוחני שנוצר בפרויקט, לא יפגע בקניין הרוחני שנוצר בפרויקט, לא יחשוף אותו לגורמים אחרים ולא יפרסם אותו ללא אישור של הועדה.

22. למען הבהירות באשר למועד יצירת הקניין הרוחני, ממציא אשר במועד תחילת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה החזיק בזכויות בקניין רוחני שנוצר על ידו לפני תחילת העסקתו או לימודיו, מתבקש ומתחייב בזאת להצהיר על קניין רוחני זה בכתב לועדה (להלן: "הצהרה"). בהצהרתו זו, יתאר הממציא לכל הפחות את מהות הקניין הרוחני האמור, את מהות וזהות המחזיקים בזכויות בו, והאם בכוונתו לעשות בקניין הרוחני שימוש במסגרת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה. במקרה ולא נמסרה הצהרה, תחול חזקה כי הקניין הרוחני שיצר הממציא נוצר בתקופת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה או שנתיים לאחר סיומם, בהתאם להגדרת "קניין רוחני" בסעיף 2 לעיל.

23. ממציא המעוניין בהשתתפות האוניברסיטה באחריות על הקניין הרוחני:

ממציא אשר מעוניין בהשתתפות חלקית או מלאה של האוניברסיטה באחריות על הקניין הרוחני, כגון השתתפות במימון ההוצאות לרישום פטנט ו/או מסחור (למשל מכספי קרן מחקר), יפנה בכתב בנושא לועדה, בהתאם להוראות תקנון זה (להלן: "פניית הממציא לועדה").

פרק חמישי: הועדה

24. הרכב הועדה יקבע מפעם לפעם על ידי נשיא האוניברסיטה.

הרכב הועדה נכון ליום פרסומו של תקנון זה:

- (1) המשנה לנשיא לעניינים אקדמיים, אשר ישמש כיושב ראש הועדה.
- (2) סגן המשנה לנשיא לעניינים אקדמיים.
- (3) סגן נשיא לכספים.
- (4) ראש/ת רשות המחקר
- (5) נציג הסגל האקדמי

25. פרטי הקשר של הועדה הם :

משרד המשנה לנשיא לעניינים אקדמיים של האוניברסיטה, עם העתק למנהלת הלשכה.

26. נוהלי הדיון בועדה, הקוורום הנדרש להתכנסותה והחלטותיה, מקום פרסום החלטותיה, ובעל התפקיד שירכז את הנושאים הנוגעים לתקנון זה ולועדה, ייקבעו על ידי הועדה עצמה. בין סמכויות הועדה, יהיה לקבוע האם לקניין רוחני שיצר אין כל קשר לתחום עיסוקו ו/או מחקריו של הממציא באוניברסיטה.

27. אלא אם נקבע אחרת במפורש בתקנון זה, הועדה היא בעלת הסמכות השירית להחליט בכל נושא הנוגע לזכויות קניין רוחני באוניברסיטה.

28. פניית הממציא לועדה תכלול :

(1) תיאור של הקניין הרוחני לכל פרטיו בצירוף שרטוטים, תרשימים והדגמות ככל שיידרש להבנת הקניין הרוחני.

(2) הסבר מפורט כיצד נוצר הקניין הרוחני, מי השתתף ביצירתו, מה חלקו של הממציא בזכויות בקניין הרוחני וכיצד מומנה יצירתו.

(3) פירוט האם הקניין הרוחני נחשף, פורסם, או נשלח לפרסום לצדדים שלישיים.

(4) פרטי בקשתו של הממציא לגבי השתתפות האוניברסיטה באחריות על הקניין הרוחני, או פרטים לגבי כל בקשה אחרת.

(5) כל מידע רלוונטי אחר לקניין הרוחני, אשר ראוי להביאו לועדה לצורך קבלת החלטתה.

29. האוניברסיטה תשמור בסוד כל מידע שיימסר בפניית הממציא לועדה, במידה והמידע טרם פורסם.

30. הועדה תדון בפניית הממציא לועדה ובמידה ותחליט כך, הועדה והממציא ינסו להגיע להסכמה באשר להשתתפות האוניברסיטה באחריות על הקניין הרוחני ו/או בבעלות לגביו. במידה והממציא והועדה הגיעו להסכם בכתב בנושא, ההסכם יגבר על הוראות תקנון זה.

פרק שישי: תחולה וכללי

תחולה

31. הוראות תקנון זה יחולו על כל עובד או סטודנט מחקר במשך כל תקופת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה ולשנתיים נוספות.

32. חובות הממציא ביחס לקניין הרוחני שנוצר בתקופת עבודתו או לימודיו באוניברסיטה או שנתיים לאחר סיומם, לא יהיו מוגבלות בזמן, ובכלל זאת החובה להעברת התמורה לאוניברסיטה והרישיון שניתן לאוניברסיטה בקניין הרוחני.

33. תקנון זה לא יחול על ממציא במקרה בו קיים הסכם אחר בכתב בין האוניברסיטה והממציא לגבי הקניין הרוחני שיצר, האחריות לו והתמורה לאוניברסיטה.
- כללי**
34. על תקנון זה יחולו דיני מדינת ישראל בלבד והסמכות הבלעדית לדון בכל סכסוך הקשור אליו תהיה של בתי המשפט בישראל.
35. בכל מקרה של מחלוקת בקשר עם תקנון זה ובטרם פניה לבית משפט, יעשה ניסיון לפתור את המחלוקת בהליך גישור אצל מגשר שיוסכם על הצדדים.
36. תחילתו של תקנון זה ביום פרסומו.
37. האוניברסיטה תהא רשאית לתקן הוראות תקנון זה ולשנותן מזמן לזמן, אולם לגבי כל קניין רוחני שנוצר על ידי ממציא, תעמודנה בתוקפן אותן הוראות תקנון שהיו בתוקף במועד בו נוצר קניין רוחני זה.
38. תקנון זה מחליף כל תקנון או נוהל קודם, במידה והיה קיים, בקשר לקניין רוחני הנוצר על ידי חברי סגל, עובדי או סטודנטי מחקר באוניברסיטה.